

[Undervisningsministeren.]

villig og hurtig Behandling ogsaa i dette høje Ting, og hermed skal jeg anbefale det dertil.

J. V. Christensen: Jeg kan paa mit Partis Vegne tilsige Ministeren Støtte til, at dette Lovforslag gennemføres ved en, som Ministeren udtrykte det, hurtig og velvillig Behandling. Men da denne Sag, som det blev bemærket af den højtærede Minister, ikke har naaet Landstinget ved den tidligere Forelæggelse, vil jeg dog gerne gøre nogle almindelige Bemærkninger, idet jeg ogsaa knytter nogle Bemærkninger til den Udvalgsbetænkning, som foreligger fra Udvalget i det høje Folketing.

Denne Betænkning slutter med en Bemærkning af følgende Ordlyd:

„Venstres Medlemmer af Udvalget har stillet en Række Ændringsforslag. Selv om et Flertal af Udvalgets Medlemmer ikke finder alle de foreslaaede Ændringsforslag heldige, indstiller hele Udvalget dem dog til Vedtagelse, idet man haaber paa, at Lovforslaget, naar der, om dette opnaas fuld Enighed i Folketinget, vil faa let Gang gennem Landstinget.“

Selv om jeg ikke helt forstaar Meningen med denne Betragtning, der efter sin Ordlyd er den, at Folketingsudvalgets Flertal tilraader Landstinget at vedtage noget, som det nævnte Udvalgsflertal egentlig ikke finder heldigt, gaar jeg ud fra, at Udtalelsen er fremsat i en god Mening, omend i en noget knudret Form. Jeg skal optage Udtalelsen i denne gode Mening og ud derfra arbejde for Lovforslagets Gennemførelse.

Den højtærede Undervisningsminister har gjort Rede for de væsentligste af de Ændringer, der er foretaget, og det vilde altsaa kun være en Gentagelse, hvis jeg kom stærkt ind paa de stillede Ændringsforslag, hvorefter der var fuldkommen Enighed i Folketinget.

Om Folkebibliotekssagens Betydning behøves der ikke mange Ord. Det er ogsaa efter min Mening i høj Grad paa sin Plads, at man udbygger den Ordning, vi har, saaledes at Folkebibliotekerne i stadig større Omfang kan røgte deres betydningsfulde Opgave. Samtidig er det vigtigt, at der bevares en vis Bøjelighed i Apparatet, saa at det ikke kommer til at virke maskinmæssigt og alt for kontormæssigt, men stadig giver Plads for den Livets frie Udfoldelse, som alle Vegne er nødvendig.

Ministerén nævnte, at der er sket en lille Ændring i Formalsparagraffen. Jeg er ikke utilfreds med denne Ændring. Jeg er enig med Ministeren om, at den videre

Form, man har givet denne Formalsparagraf, er paa sin Plads, idet den giver den skønlitterære og anden almindelig Litteratur en Plads ved Siden af den rent kundskabsmeddelende og almenoplysende. Det kan nemlig ikke nægtes, at Skønlitteraturen derved faar en mere officiel Plads. Skønlitteraturen spiller utvivlsomt en meget stor Rolle for den almindelige Læser, som benytter Folkebibliotekerne. Den danske Stat har jo gennem lange Tidsrum opfattet det som sin Opgave at yde Litteraturen den Støtte, som ligger i Understøttelser paa Finansloven ogsaa til skønlitterære Forfattere, og dette, at Staten nu giver sin Støtte til Folkebibliotekerne, saaledes at Skønlitteraturen udtrykkelig træder ind som sideordnet med den direkte kundskabsmeddelende Litteratur, betyder en Styrkelse af det nævnte Forhold. Det kan derfor ikke undre, at det har vakt en lille Smule Uro hos de bevilgende Myndigheder, at vi pludselig i Spørgsmaalet om Skønlitteratur er kommet til at staa overfor et nyt Fænomen, en Afgiftspligt for Bøger, der sælges til Udlaan gennem Bibliotekerne. Højesteret har givet den Opfattelse Medhold, at Forfatterne har Ret til en saadan Afgift. Saa vidt jeg ved, har dog kun et enkelt Forlag hidtil nærmere udformet denne Regel og gjort det paa følgende Maade, som maaske kan antages at have Interesse ogsaa for dette Ting. Der staar i nævnte Forlags Bøger:

„Denne Bog maa indtil 1. April 1932 kun udlaanes eller udlejes i Biblioteker, Læseselskaber, Lejebiblioteker, Foreninger og lignende, naar den forsynes med Forlagets Bogudlaansmærke. Dette købes gennem Bogladerne eller direkte hos Forlaget og betales med Bogens Bogladerpris. Efter nævnte Dato kan Bogen udlaanes og udlejes uden Afgift.“

Med andre Ord, hvor det drejer sig om Bøger, der er udkommet i 1931, sætter man i et Aar Bogen i en finansiel Karantæne. Uden at komme dybt ind paa Sagen vil jeg udtale den Mening, at det vil være uklogt at Forfatterne og Forlæggerne at benytte sig af den Ret, de har faaet godkendt ved Højesteretsdommen. Thi efter mit Syn — og jeg tror, mange ser paa det paa samme Maade — er Opfattelsen af Bibliotekerne i den almindelige Befolkning den, at de ikke alene virker som Steder, hvor Folk kan læse i mange Tilfælde helt gratis, men ogsaa som en stor Avertering for Litteratur i al Almindelighed. Det Publikum, som mest søger Folkebibliotekerne, er det, som ikke i større Omfang køber Bøger, enten fordi man ikke har Raad til det,